

TURINYS

ĮVADAS	9
BENDROS ŽINIOS APIE ŽEMĘ	13
2.1. Žemės sferos	13
2.2. Žemės pluta	17
2.3. Biosfera, antroposfera, noosfera	20
ORAS KAIP APLINKOS IŠTEKLIUS	25
3.1. Bendros žinios apie atmosferą ir orą	25
3.2. Oro ištekliai bei jų reikšmė gamtai ir žmogui	29
3.3. Oro tarša ir jos pasekmės	31
3.4. Oro apsauga ir monitoringas	36
DIRVOŽEMIS	45
4.1. Bendros žinios apie dirvožemį. Dirvožemio reikšmė gamtai ir žmogui	45
4.2. Žemės fondas	48
4.3. Lietuvos dirvožemiai	56
4.4. Žemės bonitavimas. Žemės kaina	61
4.5. Žemės išteklių naudojimas ir jo poveikis dirvožemiui	69
4.5.1. Dirvožemio derlingumo kategorijos	69
4.5.2. Dirvožemio derlingumo didinimas	70
4.5.3. Žemdirbystės sistemos ir jų raida	73
4.5.4. Žemo našumo žemių naudojimas	86
4.5.5. Neigiamos dirvožemio naudojimo pasekmės	91
4.6. Dirvožemio apsauga ir monitoringas	97
4.6.1. Priešerozinės agropriemonės	97
4.6.2. Apsauginiai želdiniai	100
4.6.3. Užterštų dirvožemių valymas ir jų savybių atstatymas	108
4.6.4. Juridinė dirvožemio apsauga	109
4.6.5. Dirvožemio monitoringas	110

VANDENS IŠTEKLIAI	115
5.1. Bendros žinios apie vandenį, jo reikšmę gamtai ir žmogui	115
5.2. Vandens ištekliai ir jų klasifikavimas. Vandens balansas	120
5.3. Pasaulio vandenynas ir jo ištekliai	127
5.3.1. Fizinė-geologinė sandara	127
5.3.2. Juridinės vandenynų ribos	130
5.3.3. Jūrų ištekliai	132
5.4. Vidaus vandenys	139
5.4.1. Pagrindinės sąvokos	139
5.4.2. Vandens ištekliai upėse ir juos nusakantys rodikliai	142
5.4.3. Ežerų morfologija bei juose esančių vandens išteklių vertinimas	147
5.4.4. Hidrografinio tinklo kadastrai	154
5.5. Požeminis vanduo	161
5.5.1. Požeminio vandens slūgsojimo sąlygos: įvadinės sąvokos	161
5.5.2. Požeminio vandens išteklių klasifikacija	164
5.5.3. Požeminio vandens eksploatacinių išteklių vertinimas	167
5.5.4. Požeminis gėlas vanduo	169
5.5.5. Mineralinis vanduo	171
5.6. Racionalus vandens išteklių naudojimas ir apsauga	174
5.6.1. Vandens naudojimas ir jo kitimo tendencijos	175
5.6.2. Kompleksinis vandens išteklių naudojimas	182
5.6.3. Vandens kaina. Mokesčiai už vandens išteklius	185
5.6.4. Nutekamųjų vandenų valymas	189
5.6.5. Apsauginės vandens juostos ir zonos. Apsauginiai miškai ir želdiniai. Vandenviečių apsauga	193
5.6.6. Vandens išteklių monitoringas	200
5.6.7. Aplinkos erdvė	203
LITERATŪRA	207